LAISVĖ--LIBERTY
Vienintėlis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose $8.00
Dalis Queens apskrityje (N. Y.) ... 9.00
Kanadoje 9.00
Kitur užsienyje 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ--LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827—1828
PRICE 5c A COPY

No. 243 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Trečiadienis, Gruodžio (Dec.) 15, 1954 ★★★★ Metai 43-tieji, Dienraščio 35-tieji.

KRISLAI

Prasideda.
Trijų didžiųjų pasitarimas.
Social-demokratai
Maršalas Žukovas?
Rašo R. Mizara

Šiomis dienomis Vakarų Vokietijos parlamentas (Bundestag) pradės svarstyti Paryžiaus nutarimus.

Tie nutarimai reiškia: ginkluoti Vakarų Vokietiją, įtraukiant ją į projektuojamą Vakarų Europos Sąjungą.

Neužilgo tą patį klausimą pradės svarstyti ir Francūzijos parlamentas.

—:—

Atrodo kas nors kur nors "negardžiai kvepia," jei Mr. Dulles ir britų Anthony Eden nusitarė lėkti į Paryžių ir ten tartis su Mendes-France, Francūzijos premjeru.

Atrodo, kad jaučiamas didelis žmonių judėjimas prieš Vakarų Vokietijos ginklavimą, todėl norima jį kaip nors apeiti.

—:—

Didžiai reikšmingas yra nutarimas, kurį šiomis dienomis padarė Vakarų Vokietijos social-demokratų partijos veikiantysis komitetas

Vokiečių social-demokratų vadovybė atsišaukė į visą vokiečių tautą, kad ji priešintųsi Vakarų Vokietijos apginklavimui.

Vadovybė įsako savo nariams visomis jėgomis veikti, kad Paryžiaus nutarimai nebūtų užgirti!

Nes, jei tai būtų padaryta, sako social-demokratų vadovybė, tuomet:

(a) smarkiai paaštrėtų santykiai tarp Rytų ir Vakarų,

(b) Vokietijos apvienijimas į vieną valstybę nebūtų pasiektas.

—:—

Tegu skaitytojas tik pagalvoja, kas darosi social-demokratijoje:

Anglijos socialistų-darbiečių vadovybė stoja už Vokietijos ginklavimą, gi pačios Vokietijos social-demokratai visomis jėgomis kovoja prieš ginklavimą!

Kurie geriau gali spręsti vokiečių tautos poreikius: anglai ar patys vokiečiai?

Atsakymą duoda patsai klausimas?

Beje, lietuviškieji menševikai taipgi plepa už V. Vokietijos ginklavimą.

—:—

Kaip jau žinoma, neseniai Maskvoje įvykusis visos socialistinių šalių eilės delegacijų pasitarimas nutarė: jei Paryžiaus nutarimai bus užgirti, jei V. Vokietija bus pradėta ginkluoti, tai tarybinio bloko valstybės sudarys bendro apsigynimo organizaciją.

Tokiai organizacijai mielai pritarė Kinijos Liaudies Delegacija, kuri ten dalyvavo tik su patariamuoju balsu.

Iš Maskvos pranešama, jog ten diplomatiniuose rateliuose spėjama: jei tokia tarybinio bloko šalių bendro apsigynimo organizacija bus sudaryta, jos vyriausiuoju vadovu būsiąs paskirtas maršalas Žukovas,—tas pats maršalas, kuriam vadovaujant buvo užduotas galutinas smūgis nacių armijoms Berlyne.

—:—

Taigi pasaulio akys šiandien yra nukreiptos į Bonną ir Paryžių.

Gal gi taikos šalininkams ir pavyks atmesti Vakarų Vokietijos ginklavimą.

Kai kurie politikai mano, jog Adenaueris ir Mendes-France turį daugumą parlamentuose ir jie laimės. Tačiau dar gali būti ir kitaip.

Pagyvensime, pamatysime!

Kinija atmetė J. T. kaišiojimąsi į jos vidujinius reikalus

Pekinas. — Kinijos valdžia paskelbė, kad Jungtinių Tautų nutarimas smerkti ją už 13 amerikiečių įkalinimą buvo nelegalus žingsnis. Tų amerikiečių įkalinimas, sakė Kinijos premjeras Čou En-lajus, yra grynai vidujinis Kinijos reikalas.

Kinija tuo tarpu dar nedavė atsakymo Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Dag. Hammarskjoldui, kuris pasisiūlė nuvykti į Pekiną, kad tartis apie tuos amerikiečius lakūnus. Nežiūrint Pekino pareiškimo, kad JT tik kaišiojasi į ne jų reikalus, Hammarskjoldas dar yra įsitikinęs, kad jis gali nuvykti ir tartis su Čou.

Pranešama, kad britai yra pasiryžę būti tarpininkais. Jų diplomatai jau yra užvedę pasikalbėjimus su kinais apie galimą amnestiją amerikiečiams, bet iki šiol negavo patenkinančio atsakymo. Kinai sako, kad tie amerikiečiai yra šnipai.

Kinijos spauda sako, kad tas visas susijaudinimas Amerikoje, Jungtinėse Tautose ir Britanijoje apie suimtus lakūnus yra išpūstas burbulas, nukreiptas prieš Naująją Kiniją. Jungtinių Tautų generalinis sekretorius, sako Kinijos spauda, kuris nebūtų vykęs Kinijon tartis apie šimta kartų svarbesnius reikalus, kaip tai Kinijos priėmima į JT pasiryžęs atsiskubinti kaip koks teisėjas užtarti suimtus amerikiečius. Tai vra Kinijos suvereniteto įžeidimas, sako kinai.

Bet iš Kinijos spaudos balso taipgi aišku, kad visos durys dar neuždarytos Hammarskjoldui. Jis būtų priimtas ir su juo tartasi, jeigu jis būtų pasirengęs tartis ir platesniais klausimais.

Hammarskjoldas šį penktadienį planuoja išskristi į Stockholmą. Jeigu iš Kinijos ateitų žinia, kad jis ten laukiamas, jis tiesioginiai skristų į Pekingą. Jis yra pareiškęs, kad norėtų ten nuvykti dar prieš Kalėdas.

Gengsterizmas viešpatauja federaliniuose kalėjimuose

Washingtonas. — Teisingumo departmento pareigūnai atsisakė daryti kokius nors komentarus apie padėtį federaliniuose kalėjimuose, ypatingai Lewisburgo kalėjime, kur buvo užmuštas Remingtonas.

New Yorko "Post" atspausdino laiškus savo žmonai. Tuose laiškuose Remingtonas atsargiai, kad praeitų pro cenzorių, aprašė gengsterizmą, kuris viešpatauja kalėjime, kaip gengsterių klikos terorizuoja ramesnius ir švelnesnius kalinius.

Niekas nepadėtų Amerikai kare prieš Kiniją: Morse

Niagara Falls, N. Y. — Senatorius Morse, nepriklausomas iš Oregono, sako, kad jeigu Amerika pradėtų karą prieš Kiniją, niekas jai nepadėtų, — ji būtų vieniša. Jokia sąjungininkė neprisidėtų prie Amerikos, sakė jis, nes tos sąjungininkės (Britanija, Francūzija ir kt.) laikosi nuomonės, kad nėra reikalo išprovokuoti kinus į karą.

Morse sakė, kad jis pilnai sutinka su prezidentu Eisenhoweriu, kad Kinijos blokadavimas būtų blogas dalykas. Tie, kurie nori blokaduoti Kiniją, sakė jis, žaidžia su ugnimi.

Premjeras Nehru vėl kalba apie tarptautinius ryšius

New Delhi. — Premjeras Nehru davė spaudos interviū. Jis vėl pakartojo savo įsitikinimą, kad Kinija nenori karo. Karo nenori nei Tarybų Sąjunga, sakė Nehru. Jis sakė, kad nemato tuojautinės išeities iš Formozos klausimo. Praeityje Nehru yra išsireiškęs, kad Formoza turėtų būti grąžinta Kinijai.

Paklaustas, ar jis mato kokias nors pakaitas Amerikos užsienio politikoje. Nehru sakė, kad taip, Eisenhoweris paskutinėmis keliomis savaitėmis žymiai pakreipė Amerikos politiką į taikos pusę.

Trumanas sako: Ike praveda mano nustatytąją politiką...

Philadelphia.—Buvęs prezidentas Trumanas sako, kad politika, kurią praveda dabartinis prezidentas Eisenhoweris, ne jo: ją nustatė jis, Trumanas, o Eisenhoweris ją praveda.

Trumanas sako, kad nežiūrint visokių priešrinkiminių pažadų, viską apversti aukštyn kojomis, Eisenhoweris pamatiniai nieko nepakeitė, ypatingai užsienio politikoje.

Trumanas dar sakė, kad būtų visai neprošalį, jeigu republikonų partija suskiltų į dvi. Bet to, kaip matyti, nebus, sakė Trumanas.

Organizuos neorganizuotus

Unijų vienybė bus pravesta pareiškė plieninininkų vadovas

Washingtonas. — Plieno darbininkų unijos (USWA CIO) vadas D. McDonaldas pareiškė, kad šansai CIO-AFL vienybei dabar yra šviesesni negu bile kuomet praeityje. Jis sakė, kad vienybė ateis dar ateinančiais metais.

Plieno darbininkų vadas sakė, kad kuomet ta vienybės bus pravesta, naujos didžiulės galimybės atsidarys darbininkų judėjimui. Sujungtosios unijos, sakė jis, pradės plačiausį Amerikos istorijoje vajų organizuoti neorganizuotus darbininkus, kurių dar yra dešimtys milijonų.

Ypatingai daug dėmesio bus kreipiama, sakė jis, į Pietus, kur unijinis judėjimas dar palyginamai silpnas.

McDonaldas įeina į specialią CIO-AFL komisiją, kuri jau ilgokas laikas tariasi apie vienybės galimybę. Vienas dalykas, kuris stoja vienybės kelyje, yra CIO reikalavimas, kad AFL apvalytų kai kurias savo unijas, kuriose įsigalėjęs gengsterizmas. AFL, iš kitos pusės, turi reikalavimą, kuris nelabai patinka CIO vadams, būtent: kad CIO "sugrįžtų" į AFL, tai yra, kad susiliejimas būtų ne kaip dviejų lygių jėgų, bet kaip paklydusio sūnaus grįžimas pas tėvą.

Paskutiniai Pranešimai

Washingtonas. — Kinijos radijas pakartotinai pabrėžia, kad Amerika sulaiko 35 kinus studentus, kurie norėtų grįžti namo. Amerika nenori jų išleisti, nes nenori, kad jie savo mokslą ir žinojimą pašvęstų Kinijai.

Čia daroma išvada, kad kinų kalbos apie tuos studentus kaip tik dabar yra lyg nurodymas, kad gal, jei tie studentai bus išleisti, kinai paleis iš kalėjimo suimtus jankius lakūnus.

Washingtonas. — Prezidentas nutarė atidėti įeigos mokesčių sumažinimą, kas pirmoje eilėje liečia korporacijas. Prezidentas jau pripažino, kad jo administracija kol kas nepajėgė balansuoti biudžeto.

Jungtinės Tautos.— Nors Amerika balsavo prieš, JT priėmė nutarimą palaikyti ant agendos Maroko klausimą. Už tai balsavo tarybinis blokas ir Azijos bei Afrikos kraštai. Amerikiečius palaikė 15 balsų, Azijos-Afrikos bloką 29.

Washingtonas. — Irano šachas matėsi su prezidentu Eisenhoweriu.

Meksikos Miestas. — Čia lankosi CIO vadas Walteris Reutheris.

Washingtonas. — Sekretorius Dulles išskrido į Paryžių. Jis ten nori daryti daugiau spaudimo ant politikų, kurių tarpe jaučiasi šaltesnis atsinešimas link Vokietijos ginklavimo.

Bostonas. — Negras boksininkas Eddie Sanders mirė po to, kai buvo sunkiai sužeistas rungtynėse su boksininku Willie James.

Praga.—Parlamentas prisaikdino naują premjero Siroky kabinetą.

Jungtinės Tautos. — Lenkija reikalauja iš Jungtinių Tautų, kad jos savo ruožtu reikalautų iš Čiango, kad jis paleistų kelioliką lenkų jūreivių, kuriuos Čiangas laiko belaisvėje. Tie jūreiviai pateko į Čiango rankas, kai jo laivynas sulaikė du lenkų laivus.

Ankara.--Turkijos valdžia skelbia, kad ji nepanaikins ir nesušvelnins įstatymo, kuris draudžia dėvėti fezus, turbanus ar kitokius tradicinius musulmoniškus galvos uždangalus. Tas įstatymas buvo pravestas 1925-tais metais.

Viena. — Dar 400 graikų tremtinių, kurie Graikijos civilinio karo metu gavo prieglaudą Čekoslovakijoje, dabar grąžinti namo.

Clare Boothe Trieste

Roma. — Amerikos ambasadorė Italijoje Clare Boothe Luce lankėsi Trieste, kuris dabar priklauso Italijai.

Taipei. — Čiango žinių agentūra skelbia, kad dar du Kinijos maži kariniai laivukai tapo paskandinti, šie prie Fukieno krantų. Taipgi pranešama, kad Čiango laivynas netrukus gaus dar dešimtį patrulinių karinių laivukų iš Amerikos.

Popiežius persidirbo

Vatikanas. — Popiežius vėl šėrga, turi aukštesnę temperatūrą. Jo daktarai sako, kad jis pergreit atsikėlė po ligos ir persidirbo.

Washingtonas. — Septintas Amerikos laivynas, kuris operuoja Pacifiko vandenyne prie Formozos krantų, įvedė griežtą cenzūrą ir neleidžia laikraštininkams pranešti apie paprasčiausius naujus žingsnius.

ORAS NEW YORKE
Dalinai apsiniaukę, šalta.

Socialistai nepriėmė Adenauerio prašymo būti nuolaidesniais

Bonna. — Šiandien (trečiadienį) Bundestage prasideda debatai apie Paryžiaus sutartį. Balsavimas Bundestage paskui nuspręs, ar Vakarų Vokietija ratifikuos Paryžiaus sutartį apie ginklavimąsi.

Kancleris Adenaueris asmeniškai atsikreipė į socialdemokratų vadą Ollenhauerį. Jis prašė jo paveikti savo partiją, kad jos deputatai Bundestage būtų nuolaidesniais ir kad koks nors susitarimas tarp pozicijos (klerikalų) ir opozicijos (socialdemokratų) būtų pasiektas.

Kaip pranešama, socialdemokratų vadas pilnai atmetė Adenauerio raginimą. Adenaueris buvo pas save pakvietęs Ollenhauerį. Jie turėjo ilgoką pasikalbėjimą.

Ollenhaueris tvirtai laikėsi savo pozicijos, kad socialdemokratai balsuos prieš ginklavimąsi prieš tai, kaip tariamasi su Tarybų Sąjunga apie Vokietijos suvienijimą. Socialdemokratai taipgi stoja prieš susitarimą su francūzais Saaro klausimu. Tas susitarimas faktinai palieka Saarą Francūzijos kontrolėje.

Tuo tarpu Bonnoje daug kalbama apie tai, kad socialdemokratų vadovaujamos valdžios susidarys ne tik Hessoje, bet ir Bavarijoje. Jei tai įvyktų, tai būtų pirma socialdemokratų valdžia Bavarijoje pokariniame periode.

Socialdemokratai gal perims Bavarijos valdžią, nes pasaulietiškos dešinės, partijos nutraukė koaliciją su klerikalais. Pasaulietiškos partijos nepatenkintos klerikalų bandymais paversti valdiškas mokyklas religiniais parapijinėmis.

Paryžius. — Premjeras Mendes-France pareiškė, kad susitarimas Saaro klausimu yra kertinis akmuo bendrame susitarime su Vokietija. Jis sakė, kad jeigu Francūzijos interesai Saare nebus patenkinti, bendro susitarimo nebus.

Atmetė buvusio belaisvio Cpl. Dickenso apeliaciją

Washingtonas. — Armijos apeliacijos taryba atmetė korporalo Edwardo Dickenso apeliaciją. Jis šia vasarą buvo nuteistas ilgam kalėjiminiam terminui, nes jį kaltino kolaboravime su komunistais, kai jis buvo belaisvis Korėjoje.

Dickensas buvo tarp tų belaisvių, kurie iš karto atsisakė grįžti namo, bet paskui pakeitė savo nuomonę. Amerika buvo pažadėjusi grįžtantiems belaisviams, kad jie jokiu būdu nebus baudžiami, bet tas pažadas nebuvo ištesėtas.

Dr. Sheppardas pripažįsta turėjęs daugiau meilužių

Clevelandas. — Daktaras Sheppardas, kuris kaltinamas savo žmonos nužudyme, prokuroro klausinėjamas pripažino, kad apart Susan Hays jis turėjo dar kelias meilužes. Viena jų buvo Mrs. Julie Lossman, jo pacientė.

Sheppardas sako, kad jo žmona Marilyn buvo praradusi lytinę aistrą ir todėl ji nesipriešino, kai jis išeidavo su kitomis moterimis. Todėl, jis sako, jam nebuvo prasmės ją žudyti, nes ji jam visvien nekliudė.

Dr. Sheppardas teigia, kad jo žmoną nužudė įsiveržėlis.

Daktarui Condonui nusibodo laukti F. B. I. patvirtinimo

New Yorkas. — Daktaras Edwardas U. Condonas pasitraukė iš Corning Glass kompanijos mokslinio išradimo direktoriaus vietos. Condonui nusibodo laukti, iki FBI jam išduos lojalumo liudijimą. Jo lojalumo patvirtinimas buvo atšauktas spalio mėnesį laivyno sekretoriaus Thomaso įsakymu.

Condonas iki 1951 metų buvo aukštas valdžios pareigūnas, federalinio standardų biuro direktorius. Jis paskui buvo atstatydintas, nes FBI jį rado kaltu turint perdaug "radikalių draugų." Tarp jo artimų draugų randasi profesorius Oppenheimeris, kuris irgi negali gauti lojalumo patvirtinimo.

82 metų senutė priimta praktikuojančia advokate

Indianapolis, Indiana. — Mrs. Eliza J. Panfield turi 82 metus amžiaus, bet ji tik šiomis dienomis gavo leidimą praktikuoti kaip advokatė Indianos valstijoje.

Eliza Panfield 1900-tais metais buvo aktyvė kovoje už moterų balsavimo teises. 1916-tais metais, turėdama 40 metų amžiaus, ji baigė advokatės moksla ir gavo leidimą praktikuoti, bet paskui praktiką metusi.

Dabar ji iš naujo padavė prašymą dėl leidimo Indianoje ir ji gavo. Ji dar geroje sveikatoje ir planuoja aktyviai praktikuoti teismuose.

Kairas. — Dar penki egiptiečiai nuteisti mirti už dalyvavimą pasikėsinime prieš premjerą Nasserį rengime.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827—1828

President, JOHN GRYBAS; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$8.00	Canada and Brazil, per year	$9.00
United States, per 6 months	$4.50	Canada and Brazil, 6 months	$5.00
Queens Co.	$9.00 per year	Foreign countries, per year	$10.00
Queens Co.	$5.00 per six mos.	Foreign countries, 6 months	$5.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y under the Act of March 3, 1879.

MUMS NESUPRANTAMA!

IRVING POTASH yra vienas Jungtinių Valstijų darbininkų veikėjų, užsitarnavusių dėmesio ir pagarbos.

Jis daug dirbo organizavime furjeristų arba kailiasiuvių unijos; jis darbavosi tam, kad būtų suorganizuotas CIO.

Jo gyvenimas yra gyvenimas žmogaus, kuris ištikrųjų veikė ir žiūrėjo, kad darbininkų judėjimas Jungtinėse Valstijose būtų didelis, tvirtas ir vaidintų žymią rolę mūsų šalies žmonių gyvenime.

Bet Irving Potash'o laimei ar nelaimei atsitiko tai, kad jis įstojo į komunistų partiją.

Būdamas komunistų partijoje, jis, aišku, ištikimai darbavosi savo unijoje, kailiasiuvių unijoje.

Drauge Potash buvo aktyvus narys ir komunistų partijoje.

Vieną gražią dieną Irving Potash suimamas ir teisiamas kaip asmuo, galvojęs sudaryti konspiraciją tam, kad mokyti žmones, jėga ir prievarta nuversti Jungtinių Valstijų valdžią.

Jis teisiamas su eile kitų dešimt komunistų veikėjų. Visi surasti kaltais ir visi nuteisti penkeriems metams kalėjiman.

Juos teisė garsusis teisėjas Medina, kuris neužilgo po to savo "sunkaus darbo" gavo pakėlimą.

Potash siunčiamas į garsųjį Leavenworth federalinį kalėjimą. Ten, kaip žinoma, kalinių gyvenimas yra sunkus; ten režimas pritaikytas jo "gyventojams" nepaprastai aštrus.

Irving Potash visa tai kenčia.

Jis žino, jis supranta, kad jis nėra jokis kriminalistas, kad jis nieko blogo Amerikai nepadarė, todėl jam gyvenimas kalėjime yra lengvesnis negu kitiems.

Potash užsilaiko gerai, korektiškai. O kadangi, einant federalinių potvarkių "tradicijomis," kalinys, korektiškai užsilaikantis, gauna lengvatų, tai jų gavo ir Irving Potash: jis paleidžiamas anksčiau negu po penkerių metų.

Tačiau...

Nuostabai visų amerikiečių, Irving Potash, vos išėjęs iš kalėjimo, prie pat jo vartų, tampa išnaujo areštuotas.

Šiuo tarpu jis areštuojamas ne dėl to, kad norėjęs sąmokslauti nuversti (jėga ir prievarta) šios šalies valdžią. Ne! Šiuo tarpu jis suimamas dėl to, kad priklausęs komunistų partijai!

Kai šie žodžiai rašomi, Irving Potash yra vežamas (automobiliu) iš Kansas City, Kansas, į New Yorką.

Jis vežamas kaip kriminalistas.

Jis ruošiamasi teisti iš naujo dėl to, kodėl jis priklausė Jungtinių Valstijų komunistų partijai.

Klausimas kyla: ar taip bus su visais komunistais partijos vadovais, nuteistais kalėjiman sulyg Smitho aktu?!

Jeigu taip bus, tai daugiau negu bloga!

TURI RŪPINTIS PATYS ŽMONĖS

Kanadiškiame Liaudies Balse skaitome:

"Kada žmonės kreipiasi pas savivaldybių, provincijų ar federalę valdžią dėl darbo arba paramos ištikus nedarbui ar ligos nelaimei, tai visi mūsų rinktieji žmonės stumia nuo savęs. Žmogus negali rasti jokios simpatijos, jokios pagalbos.

"Bet kada reikalas rišasi su taksais, su kitais reikalais, kurie liečia juos pačius ir jiems lygius, tuomet jie net nesiklausia žmonių opinijos. Pavyzdžiui, taksai už namus keliami ir keliami kasmet, bet niekad niekas neklausė, ar žmonėms nesunku juos mokėti. Įdomiausia tas, kad tie ponai nori kontroliuoti ir tai, kas žmogaus namuose turi gyventi. Daugelyje Toronto distriktų pravesti patvarkymai, kad negyventų daugiau, kaip viena šeima. Kitais žodžiais, jei žmogus be darbo, jei jis serga, jei jis taksų nepaneša, tai visai nesvarbu. Lai jis žinosi. O jei jis nori įsileisti žmones, kad būtų iš ko taksus sumokėti, kitas namo išlaidas padengti, tai jau ponų reikalas.

"Tokia tai demokratija. Ir už tai daugiausia kalti patys žmonės. Jie nepaiso, kada eina rinkimai, o tik paskui dejuoja, kad sunku, kad nėra teisybės. Tos teisybės niekas neįves, jei patys žmonės nesirūpins, jei jie visuomet rinks žmones, kuriems rūpi tik kaip daugiau taksų išlupti, kaip patenkinti turtingųjų interesus."

Lietuvių kalbos žodynai

VILNIUS. — Knygynuose pasirodė "Dabartinės lietuvių kalbos žodynas," ryšium su kurio išleidimu "Tiesos" korespondentui Lietuvių kalbos ir literatūros instituto direktorius prof. K. Korsakas pateikė šių informacinių žinių.

Dabartinės lietuvių kalbos žodyno (1,006 pusl.) pasirodymas yra svarbus įvykis lietuvių kalbos moksle. Tokio pobūdžio žodynas yra pirmas lietuvių kalbos istorijoje. Šiame žodyne duota apie 45,000 žodžių su jų prasmės paaiškinimais ir trumpais frazeologiniais pavyzdžiais. Iš šio žodyno akivaizdžiai aiškėja, kiek įvairių prasmių turi kai kurie mūsų kalbos žodžiai. Pavyzdžiui, žodyne duota žodžio **duona** — 5 prasmės, **diena**—6, **kelmas** — 7, **mesti** — 16, **traukti** — 18, **leisti** — 20, **dėti** — 22 prasmės ir t. t.

Tuo būdu, šis žodynas, konkrečiai atskleisdamas lietuvių kalbos turtingumą, galės žymiai prisidėti prie mūsų bendranacionalinės kalbos tolesnio išvystymo. Be gausios medžiagos iš gyvosios liaudies kalbos ir ankstyvesnių raštijos šaltinių, šiame žodyne duota ir daug naujų žodžių, įėjusių į lietuvių kalbą jau tarybinės santvarkos sąlygomis ir atspindinčių dabartinį socialistinį gyvenimą su jo mokslo, meno, technikos ir gamybos laimėjimais.

Žodyne visi antraštiniai žodžiai ir prie jų duodamos pagrindinės formos yra sukirčiuoti, taip pat prie daugelio žodžių duotos jų vartojimo charakteristikos stilistiniu bei istoriniu atžvilgiais. Visa tai palengvins visuomenei naudotis žodynu, kuris prisidės prie mūsų literatūrinės kalbos normų tvirtesnio įdiegimo praktikoje, prie kalbos kultūros kėlimo.

"Dabartinės lietuvių kalbos žodynas" yra mūsų kalbininkų kelerių metų darbo vaisius. Paruošiant šį žodyną, pagrindinį darbą atliko kalbininkai: J. Kruopas (atsakingasis redaktorius), K. Ulvydas, N. Grigas, A. Lyberis ir kt. Prie žodyno redagavimo žymiai prisidėjo prof. J. Balčikonis, o taip pat prof. B. Larinas, J. Kabelka ir kt. Žodyno ruošėjų kolektyvą konsultavo keliolika atskirų sričių specialistų. "Dabartinės lietuvių kalbos žodyno" paruošimas—sutelktinio, kolektyviškai koordinuoto darbo pavyzdys. Reikia tikėtis, kad principinė kvalifikuota šio žodyno kritika padės paruošti patobulintą II-ąjį jo leidimą.

Be jau išleisto "Dabartinės lietuvių kalbos žodyno" Lietuvių kalbos ir literatūros institute toliau vykdoma Didžiojo lietuvių kalbos žodyno ruošimas. Šio žodyno paruošimas spaudai buvo kuriam laikui užtrukęs ryšium su jo perredagavimu pagal naują instrukciją, paremtą tarybinės kalbotyros principais. Paruošti šią instrukciją daug padėjo įžymūs Maskvos ir Leningrado kalbininkai. Šiuo metu jau paruoštas spaudai Didžiojo lietuvių kalbos žodyno III-asis tomas (daugiau kaip 100 lankų), kuris apima raides imtinai iki h. Taip pat jau įpusėtas rašyti ir šio žodynoIV-asis tomas, kurį numatoma baigti ruoti kitamet.

Lietuvių kalbos žodyno kartoteka, kuri šiuo metu turi daugiau kaip du milijonus žodžių kortelių, paskutiniu metu sistemiškai papildoma nauja medžiaga tiek iš liaudies šnekamosios kalbos, tiek iš mūsų tarybinės literatūros, spaudos ir kt. Vien per paskutiniuosius dvejus metus žodyno kartoteka papildyta keliolika tūkstančių naujų kortelių. Tuo būdu jau paruoštame ir ruošiamuose Didžiojo lietuvių kalbos žodyno tomuose bus gausiai duodama tarybinio laikotarpio frazeologijos. Tačiau pageidautina, kad platieji mūsų tarybinės inteligentijos sluoksniai, ypač mokytojai ir studentai, daugiau, negu iki šiol, prisidėtų prie žodžių rinkimo lietuvių kalbos žodynams. Didžiojo lietuvių kalbos žodyno paruošimas yra ne vien kalbininkų, o visos mūsų tautos reikalas, kuris sėkmingai gali būti išspręstas tik kolektyvinėmis pastangomis.

Reikia sutelktinėmis jėgomis dar labiau paspartinti darbą šioje srityje ir jau artimiausioje ateityje patenkinti tuos poreikius, kuriuos reiškia lietuvių kalbos įvairaus tipo žodynų paruošimo srityje visuomenė. **J.**

SEKMINGAI VYSTOMA GYVULININKYSTĖ

VILKIJA. — "Stalino keliu" kolūkio gyvulininkystės darbuotojai, atsiliepdami į Kelmės MTS zonos kolūkių gyvulininkystės darbuotojų, mechanizatorių, žemės ūkio specialistų kreipimąsi, įsipareigojo iki spalio 1 d. pilnutinai įvykdyti gyvulininkystės fermų padidinimo užduotis pagal visas gyvulių rūšis, sukaupti gyvuliams reikiamą kiekį įvairių pašarų, pilnutinai paruošti patalpas žiemai.

Kolūkio gyvulininkystės darbuotojai jau yra pasiekę nemažus laimėjimus. Paukščių ir avių skaičiaus padidinimo užduotys įvykdytos ir viršytos. Šiuo metu "Stalino keliu" kolūkio fermose yra 380 stambiųjų raguočių ir 320 kiaulių. Baigiamas įvykdyti stambiųjų, sultingųjų ir koncentruotų pašarų sukaupimo planas. Siloso pagaminta 400 tonų, viršijant nustatytąjį planą. Siloso gamybai kolūkis panaudojo 5 hektarus kukurūzos, 4 hektarus pievų atolo. Iš šakniavaisių lapų ir pievų atolo bus pagaminta dar 100 tonų siloso. Ruošiamasi silosuoti bulves. Siekiant padidinti stambiųjų pašarų atsargas kolūkyje, buvo išsaugotas visas pievų atolas ir nemaža jo dalis ruošiama šienui. Šienas džiovinamas žaiginiuose. Surenkami ir užpajamuojami visi šiaudai ir pelai. Kolūkyje kiekvienai karvei bus pagaminta ne mažiau kaip po 5-6 tonas siloso, po 23 centnerius stambiųjų pašarų, tame tarpe po 15 centnerių šieno. Pavasario ganiavos laikotarpiu gyvuliai bus šeriami rugių-vikių mišiniu, kurio pasėta 8 hektarai.

"Stalino keliu" kolūkio gyvulininkystės fermų darbuotojai yra pasiryžę pasiekti, kad žiemos metu nesumažėtų gyvulių produktyvumas.

Padėkite savo vajininkams gauti Laisvei naujų skaitytojų. Laisvės kaina $8.00 metams.

MOTERŲ KAMPELIS

Vaikams nėra apsaugos nei pagalbos nuo blogo

New Yorko šeimoms teismo vyriausias teisėjas John Warren Hill neseniai sakė kalbą protestoniškų episkopalų St. Thomas parapijos vyrams. Jis kalbėjo apie tariamąjį jaunimo išdykimą.

Mr. Hill yra matęs tūkstančius vaikų ir jaunuolių pereinant jo teismą. Ten atvedami dėl didelių ir mažų nelaimių šeimoje, o kiti dėl smulkių arba ir didesnių savo prasižengimų. Vieni ateina verkdami, kiti ožiukais-užsispyrėliais. Tačiau teisėjas sako:

"Mes, esantieji tame teisme, žinome, jog prie galimybės nustatyti tų blogumų priežastis ir suteikti pagalbą, galima išgydyti ir atsteigti buvusį į blogumus pašlijusį vaiką."

Tuo patimi jis pabrėžė, jog teismas ir jo esamasis štabas vienas to padaryti negali. Pačiam teismui reikia daugiau paskyrų, kad galėtų pilniau, geriau ištirti priežastis ir paskui teikti pagalbą ir priežiūrą. Jis sakė, jog dabar vienas pašlijusiu vaikų prižiūrovas turi būti sargyboje 57 vaikų, kuomet normališkai vienas gali prižiūrėti ne daugiau 30.

Teisėjas Hill pagyrė majorą Wagnerį už tai, kad jis leido šiais metais budžete pridėti 221 tūkstantį dolerių pagerinimui pašlijusių vaikų priežiūros. Tačiau pažymėjo, jog ir dabartinė suma yra tiktai "lašas kibire" palyginus su tuo, kiek valstija ir įvairios gyvenvietės turėtų išleisti apsaugai vaikų nuo pašlijimo į blogą ir išgelbėti jau įpuolusius į nelaimes.

Jis nurodė, jog pernai į jo teismą buvo atvesta 6,610 vaikų, kaltinamų prasižengimuose. Ir apgailavo, kad: "Šiais metais skaičius prasižengusių vaikų viršys aukščiausią buvusį skaičių 6,975, kurio buvome pasiekę karo laiku 1945 metais."

Teisėjas Hill stipriai kritikavo tuos, kurie puola vaikų teismus, būk jie perdaug švelniai su vaikais apsieiną, jaunus prasikaltėliukus "glostą." Apie tuos, kurie ragina apsieiti su vaikais "rupiau," jis sakė:

"Tuo sirenišku spiegliu jie užrėkia visus kitus pasiūlymus gydymui ir išgelbėjimui mūsų vaikų. Bijausi, jog apie tą siūlymą rupiai apsieiti su vaikais galiu pasakyti tiktai tiek, kad tai yra lengva ir pigi išeitis visuomenei atsikratyti tos problemos."

Teisėjas pasakė žmonišką kalbą užtarimui bejėgių jaunamečių, patenkančių į blogumus daugiausia dėl tos pat visuomenės daromų jiems ar jų tėvams skriaudų. **T-a**

Šeimininkėms

KALAKUTIENOS PIETŪS

Turinčiai gerą pečių ir pakankamai dideles blėtas iškepti kalakutą nėra problema. Ruoša tokia pat, kaip kepant pavasarinį gaiduką, išskyrus tai, kad kalakutas sunkesnis kilnoti ir ilgiau tenka kepti.

Naujos šeimininkės su didele baime laukia pirmojo tokio savo kepsnio. Baimina neturėjimas patyrimo. Atrodo, kad įdėtas į paukštį stambus pluoštas dolerių pražūtų, jeigu darbas nepavyktų, šeima ar svečiai negautų pilnutino pasitenkinimo pietumis.

SVARBU TURĖTI PLANĄ

Ruošiantis tos rūšies pietus gaminti visoms, o ypačiai naujoms šeimininkėms reikia viską gerai susiplanuoti iš anksto. Anksti užsisakyti ir paukštį. Pirkus sušaldytą, užtrunka porą dienų atsileisti šaldytuve laikant. Šaldytieji yra išvalyti, gatavi kepti, tačiau saugiau ir tų patikrinti vidaus švarą.

Nešaldytą pirkus, reikia gerai nuvalyti. Iš vidaus išimti žarnas, skilvį, kepenis, plaučius, širdį. Ištraukti gerklę, nes joje gali dar būti lesalo ar net iš skilvio atšokusio mėšlo paukštį užmušant. Nieko nėra blogesnio, kaip kad iškeptame paukštyje pasirodymas žarnos ar gerklės galo su kornais ir žvyru. Viską išėmus vidų išplauti, pastatytą palaikyti, kad vanduo išvarvėtų arba švariu skuduru išsluostyti.

Iš viršaus taip pat gerai nuplauti su skuduru ar šepečiu, išpešioti padaigas, nusvilinti plaukučius. Nusausinus, vidų ir išorę ištrinti druska ir padėti šaldytuve iki ateis laikas kepti.

Jei kepsi prikimštą, kemšalą sudėk pirm pat kepant. Bet jeigu yra reikalas kemšalą iš anksto sudėti, kemšalas ir paukštis turi būti gerai atšaldyti pirm sukimšimo ir paskui laikyti šaltai. Kemšalas, kaip ir bile koks maišytas produktas, greičiau genda. Daugelio dabar yra priimta kemšalą kepti atskirai.

Kepti atdaroje blėtoje, viršų pridengus riebaluotu vaškiniu popieriu, arba riebaluose padažyta marle (cheesecloth), vidutiniu karščiu, 300 F laipsnių. Kepimo laiką skaito nuvalytam iki 10 svarų kalakutui po 30 minučių per svarą; iki 15 svarų po 20 minučių per svarą; iki 23 svarų po 13 minučių per svarą. Apart to, vis viena reikia prižiūrėti, nes kepimo ilgis dar priklauso ir nuo paukščio rūšies. **N. K.**

Washingtonas. — Senatorius Knowlandas atsikreipė į republikonus laikytis vieningai su Eisenhoweriu. Jis sakė, kad jo paties nesutikimai su Eisenhoweriu yra visai menki. Dvi savaiti atgal Knowlandas aštriai kritikavo prezidentą už "perminkštą" atsinešimą link Kinijos.

Knowlandas dabar sako, kad McCarthy'o išstojimas prieš Eisenhowerį vargiai prives prie trečios partijos įsteigimo.

Meilikavimas nedaro motinos netinkama

Maždaug tokią mintį išreiškė New Yorke teisėjas Gold persiskyrusių Evans'ų byloje. Vyras buvo gavęs nuo žmonos ištuoką už tai, kad jos bute buvo atrastas svetimas vyras nepatogiu nakties laiku.

Gavęs divorsą, vyras užvedė bylą pasilaikyti jų dviejų dukrytę. Ta proga teisėjas pareiškė, jog "praradimas vyro meilės nėra priežastimi atimti kūdikį," jeigu moteris kitais atžvilgiais yra tinkama būti motina.

Perkant vaikams čeverykus

Valdinio Vaikų Biuro išleistas lapelis Washingtone pataria tėvams neleisti vartoti X-ray mašinos pritaikymui vaikams čeverykų.

Biuro daktarai sako, jog mašina nėra toks jau užtikrintas čeverykų pritaikytojas. Gi nepritysusių asmenų vartojama mašina gali padaryti blogo ne vien tiktai kojoms, bet ir visam kūnui.

Dirbančių moterų skaičius daugėja

Valdinio Darbo Departmento išleistos moterų darbo statistikos rodo, jog, nežiūrint didėjančio šalyje nedarbo, šiemet dirbančių moterų skaičius padaugėjo aštuoniais šimtais tūkstančių. Viso dirbančių yra 19,726,000.

Dirbančiosios už savo virtuvės sienų amerikietės šiandien sudaro 30 procentų visų darbo jėgų šioje šalyje. Apie trečdalis visų suaugusių šalies moterų dirba už mokestį.

Šeimininkės, kurios aptarnauja savo šeimą, taipgi farmerkos, kurios dirba net šeimos laukuose, oficialėje statistikoje neįskaitytos tarp dirbančių. Jos nesiskaito darbininkėmis, nes už savo darbą mokesties negauna.

Today's Pattern

Pattern 9129 requires only ONE YARD 35-inch fabric for Misses small (14, 16) or medium (18, 20). Shop for pretty remnants.

Užsakymą su 35 centais ir pažymėjimu formos numerio ir dydžio siųskite: Pattern Dept., 110-12 Atlantic Avenue, Richmond Hill 19, N. Y.

A. NAVIKOVAS-PRIBOJUS

LAIVAS ŽYGYJE

(Tąsa)

— Atrodo, papurtys mus...

Kiti ramino:

— Nieko. Ne tokių dalykų matėme. Ištversime.

O vakarop, nuolat stiprėdama, įsiuto audra. Užėjo naktis, begaliniai ilga, niūriai šalta. Šiaurės jūra, pykdama, darėsi žiauriai rūsti. Mūsų garlaivis pradėjo linkčioti nosimi, tarsi prašydamas stichiją pasigailėti jo senatvės. Tačiau iš visur dvelkė žiaurus nepermaldomumas. Sukosi vandenys ir, putodami, burbuliavo. Šviesiaplaukės bangos lipo ant denio, apčiupinėdamos ir pešiodamos kiekvieną laivo dalį, lyg bandydamos, ar viskas gerai pritvirtinta.

Aš išėjau ant tiltelio. Kapitono čia nebuvo: jis apsirgo ir gulėjo savo kajutėje. Laivą valdė šturmanai. Aš kreipiausi į juos su klausimu:

— Na, kaip reikalai?

— Kaip matote, reikalai suskretę.

Iš jų kapotų įsakymų jūrininkai jautė, kad reikės pergyventi kažką rimto. Barometras krito. Audra stiprėjo. Įtempdamas regėjimą, aš įsisiurbiau į įvairiais balsais ūžiančią tamsą.

Kilo bangos, putojo, bet atrodė, kad nematomos kažkieno rankos, purtydamos, mosavo baltomis marškomis. Visa erdvė, tirštai pripildyta nakties tamsos, buvo pasiutusiame judėjime. Viskas aplinkui, kažkur veržtamasis, lėkė su laukinėmis dainomis. Iškildavo vandens kalnai ir visu sunkumu griūdavo ant laivo.

Pirmasis šturmanas, augalotas ir tvirtas žmogus, pareiškė:

— Mes patekome į ciklono sparną. Tai nustatyta.

Antrasis, tamsiaplaukis ukrainietis, visuomet santūrus, nieko neprieštaravo, tiktai pridėjo:

— Iki Kilio kanalo mums liko daugiau kaip šimtas mylių.

Uždavinys buvo toks: kaip ištrūkti iš ciklono, o dar svarbiau, kaip išvengti pavojingo centro, — ten dusinanti tyla ore, ir audra žiūri mėlyna dangaus akimi, bet ten, išsiversdamos iš bedugnės, taip plaka bangos, kad gali sutriuškinti kiekvieną laivą.

— Reikėjo išplaukti iš Zunderlando vieną dieną anksčiau, — pastebėjo antrasis šturmanas.

—Taigi, mes galėjome prasprukti per Šiaurės jūrą be nuotykių, — patvirtino pirmasis šturmanas.

Abu nutilo įtemptai galvodami.

Prasidėjo beprotiška ataka. Įsiutusios bangos su įniršimu puolė laivą, pasiekdamos tiltelį, prasiveržtamos į gyvenamasias patalpas. Viršutiniu deniu jau sunku buvo praeiti. Lūžinėjo kai kurios laivo dalys. Vanduo nuplėšė geležinį dangtį su plieniniu lynu, panašiu į didžiausią siūlų šepulę. Jis šliaužiojo ir čiužinėjo deniu, daužėsi į falšbortus. Paradiniai laiptai lūžo pusiau.

Į būdelę atėjo sergantis kapitonas, pažiūrėjo į Šiaurės jūros žemlapį ir tylėdamas atsigulė ant kanapos.

Kad nepatektume į žemo spaudimo sritį, nutarėme pakeisti kursą. Pasigirdo komanda:

— Ziud-vest trisdešimt penki!

— Klausau! Ziud-vest trisdešimt penki!! — atsakė vairininkas prie šturvalo.

"Komunistas", lėtai pasisukęs, veržėsi priešais vėją ir siautėjančias bangas. Atrodė, kad ir jis pats įsiuto ir, įpykintas priešo, įsirėžė į verdančio vandens kalną. Tai buvo nevilties padiktuotas manevras.

Reikėjo nustatyti savo buvimo vietą. Susivokti tebuvo galima iš jūros gylio, nes neveikė nė vienas gairinis kuoras. Aplinkui siautėjo vien staugianti tamsa. Iš tiltelio paliepė:

— Paruošti Tomsono valtį!

Tačiau bangų kliautingumas neišsemiamas — mechaninė valtis amžinai pasiliko už borto.

Bocmanas, šykštus žodžio, į tai stipriai nusispiovė ir užlipo ant tiltelio, lydimas būrelio jūrininkų.

Ginčydamasis su vėju, išplėšusiu iš manęs duris, aš įpuoliau į būdelę. Tuo laiku "Komunistas", įsisiūbavęs, pasviro ant kairiojo šono. Mane tartum kažkas metė, — aš nulėkiau į priešinę sieną, skaudžiai susitrenkęs į lovą. Čia buvo šviesu. Vyresnysis šturmanas laikėsi už stalo krašto, rūkė pypkę ir susirauke žiūrėjo į ištiestą jūros žemėlapį. Į mano klausiamą žvilgsnį jis pastebėjo:

— Biauri padėtis, velnias griebtų. Reikia kas nors sugalvoti, kad apgautume audrą. Būtinai.

— Kaip?

Jis nespėjo man atsakyti. Pro atviras duris įsiveržė išgąstingas juodaplaukio ukrainiečio balsas:

— Šliupka trečias numeris žūsta!

Vyresnysis šturmanas paliepė:

— Pašaukti į viršų visus jūrininkus. Ir pats iššoko iš būdelės.

Gelbėjimosi valties vienas galas ištrūko iš blokų ir daužėsi į atramas. Žmonės mėtė ant jos virves, mėgindami pastatyti ją į vietą ir pritvirtinti. Dirbo tamsoje, įsikibdami į ką tik galima, nuo galvos ligi kojų apipilami šalto vandens. Su neįtikėtinu vargu pasisekė pasiekti tikslą. Nurimę jūrininkai nuėjo ginti kitų laivo dalių. O tuo laiku ant rostros užsirito tūkstanties pėdų vilnis, trūktelėjo su baisia jėga, ir šliupka su trenksmu nulėkė už borto.

Šturmanai nekantriai žvilgčiojo į barometrą. Rodyklė, toliau krisdama, ant ciferblato rodė rūstų skaitmenį — 756 milimetrai.

Tiltelį pasiekė pranešimas:

— Laga nutrūko.

Neilgai trukus sužinojome naują nelaimę:

Fort-pike ir jūrininkų kubrike pasirodė vanduo.

Paskutinis pranešimas sukėlė nerimą. Kiekvienas jūrininkas gerai žinojo, kad fort-pikas, esąs pačioje laivo nosyje, sudaro pakankamai didelę patalpą. Bet to maža. Ta patalpa, kur saugojami atsarginiai brezentai, lynai, virvių ritės ir kiti reikalingiausi laivui daiktai, prasideda prie kylio ir liuko pagalba jungiasi su jūrininku kubriko koridoriumi. O tai žymiai blogino būklę, nes didino erdvę vandeniui.

Šturmanai paskubomis tarėsi:

— Aš seniai pastebiu diferentą nosyje.

— Taip, laivas pradėjo daugiau grimzti į jūrą.

Prasiveržusio į for-piką ir jūrininkų kubriką vandens išdavystę galima pašalinti tik rankiniu siurbliu.

— Ar nevertėtų pastatyti brandspoitą?

— Tai neįmanoma: bangos nuplaus visus žmones.

— Daugiau nieko neįmanoma sugalvoti.

Šturmanai sutraukė antakius.

O atmintis žiauriai saugojo tragediją, kuri nesenai įvyko čia, šiuose neramiuose vandenyse. Tik du mėnesiai prabėgo nuo to laiko. Tada taip pat užpuolė ciklonas, taip pat, apsiputojusios, pakilo galingos bangos. O kai viskas nurimo, Londone, didžiuliame granito pastate, žymusis Lloydas išbraukė iš pasaulio sąrašo šešis laivus: kartu su žmonėmis jie nugarmėjo į neapkenčiamą Šiaurės jūros pilvą.

Prie šturvalo, tamsoje, stovėjo augalotas jūrininkas. Kompasas, uždengtas kalpoku su išpiova, buvo apšviestas mažos lempos. Vairininkas įsispyręs žiūrėjo į kartušą, stengdamasis laikyti laivą vakarų kursu. Staiga pasigirdo jo išgąstingas balsas:

— Vairas nesisuka!!!

Ir dar sykį pakartojo tą patį, tik jau garsiau. Akimirkai ta naujiena pritrenkė visus. Tuojau visi įsitikino, kad vairas tikrai nustojo dirbti, palikdamas neveiklią "teisę į laivą". "Komunistas", krūpčiodamas nuo dūžių, pradėjo suktis vietoje, lyg apsvaigintas stichijos smūgių. Sustabdė mašiną. Supimo mastas padidėjo, pasiekdamas keturiasdešimt penkių laipsnių. Laivas tarsi į nelaisvę pakliuvo, atsidūrė įniršusios jūros valdžioje. Tačiau kiekviena nustota minutė grėsė mums pražūtimi. Todėl vyresnysis šturmanas, nesustodamas, davinėjo įsakymus:

— Pašaukti mechaniką prie vairo mašinos!

Paskui atsisuko į kitą jūrininką:

— Draugas, patikrinkite šturtrosą!

Priešais mūsų, artėdamas, blaškėsi kažkoks laivas. Reikėjo su juo prasilenkti.

Pašaukė telegrafistą.

— Praneškite per radiją, kad mes negalime valdyti laivo.

(Bus daugiau)

CHICAGOS ŽINIOS

Virš 500 Sveikino L. Pruseiką ir V. Andriulį; Linkėjo Jiems Dar Ilgų Metų Veiklos Už Demokratiją ir Laisvę.

Net ir optimiškiausi iš mūsų veikiausiai nesitikėjo, kad abi Mildos viršutinės salės taip kimštinai užsipildys svečiais į Pruseikos-Andriulio pagerbimo bankietą sekmadienį Bet taip įvyko, ir visiems buvo linksma ir džiugu.

Kada gaspadinės pakvietė dalyvius į viršutinę salę, kur stalai buvo prirengti dėlei apie 250 svečių, dar ne visi dalyviai buvo atvykę, o jau žemutinėje salėje esanti pradžiugo, kad pagaliau gaus liuosiau atsikvėpti, nes čia jau nebuvo nei statiems vietos.

Pirmiesiems užpildžius visas sėdynes bankieto salėje trepai į viršų tapo uždaryti ir likusiems pranešta, kad turės laukti iki pirmieji pavalgys.

Svečių buvo ne vien iš Chicagos, bet ir iš kitų artimesnių miestų.

Jei priskaityti visus, kurie dalyvavo šiame bankiete idėjiniai ir, patys negalėdami atvykti, prisiuntė sveikinimus ir pinigus už bankieto tikietus, dalyvių skaitlius tikrai siekė tūkstantinę.

Prie garbės stalo sėdėjo advokatai Steinberg su žmona ir Pearl Hart, Andriulienė, dvi dukterys ir žentai ir anūkė, atstovai nuo kitų tautų organizacijų, programos dalyviai.

Pradėjus vakarieniauti pirmininkas T. Žebraitis paprašė svečių nusiraminti ir pranešęs bankieto tikslą, pakvietė pirmiausiai padainuoti Povilą Dauderį ir Connie Rimkienę. Kaip visų ūpas buvo pakilęs tokiame skaitlingame bankiete, taip ir duetistai dainavo su pakilusiu ūpu. Jiems užbaigus, pasipylė garsūs aplodismentai. Pianu akompanavo D. Yuden. Po kelių kalbų labai puikiai pianą paskambino chicagiečių gerai žinomas pianistas Vince Bogden, o dar vėliau dainavo kitas duetas: O Dočkienė ir C. Stanevičienė. Pirma daina buvo skirta draugei Andriulienei, kuri per ilgus metus gelbėjo Andriuliui jo darbuose Jai skirta daina buvo: "Ko Liūdi Berzeli, Ko Liūdi." Išgirdus jai skirtą dainą, Andriulienė susijaudino. Susijaudino ir kiti svečiai.

Antrą dainą apie rožę dainininkės skyrė draugui Pruseikai. Tuomi ir užsibaigė vakarienės koncertinė programos dalis, kurią turėjo atkartoti, kada vakarieniavo kita publikos dalis.

Kalbėti buvo pakviesti abu advokatai, atstovas nuo žydų laikraščio "Daily Freiheit," Catharine Hyndman taipgi esanti ant deportacijos listo, Vidurvakarinių Valstijų Sveturgimių Gynimo Kommiteto pirmininkas Nathan Caldwell ir Jonas Jokubka. Pastarasis skaitė sveikinimus iš arti ir toli. Jų girdėjome iš New Yorko, iš Kalifornijos, iš Oregono, iš Indianos ir kitur. Visų betgi negalėjo suminėti, nes jau ir taip programa buvo užsitęsus, o čia kiti laukia vakarienės.

Kada ant galo pirmininkas perstatė V. Andriulį, svečiai atsistojo ir ilgai sveikino jį aplodismentais ir šūkiais. Taip pat pasitiktas ir L. Prūseika.

V Andriulis, kaip daugelis iš mūsų manėme, neturėjo rizikuoti ir atvykti į bankietą, nes jo sveikata kasdien žymiai puola. O su širdies liga, manėme, kad bile koks susijaudinimas gali privesti prie blogų rezultatų. Bet Andriulis negalėjo susilaikyti nuo dalyvavimo. Kalbą jis turėjo nutraukti nepilnai pabaigęs, bet spėjo padėkoti "Vilnies" direktoriams ir visiems vilniečiams už surengtą jam bankietą. Jis atkartojo kelių pirmesnių kalbėtojų išreikštą mintį, kad be plačių masių paramos jis nebūtų galėjęs sekmingai kovoti prieš persekiojimus, užtai jis, kaip ir visi jo draugai, džiaugėsi matydamas tiek dalyvių bankiete.

Prūseika kol kas laikosi tvirtai. Jis dar turi spėkų energingai pakalbėti reikalui esant. Jis, tarp kitko, sakė, kad didžiausia mūsų nelaimė tai ligos. Jis dėlei persekiojimo nenusiminęs. Jis žino, kad teisybė laimės.

Prūseika pareiškė: Jūsų visų, draugai ir draugės, sveikinimus, užuojautą ir solidarumą mes priimam, kaipo šaunų įrodymą pritarimo "Vilniai." Turint tiek daug talkos, nusiminti negalima.

L. Prūseika visiems nuoširdžiai palinkėjo sveikatos ir ryžtingo veikimo visuomeniniam darbe.

Publika buvo šauniai nusiteikusi

Vilnietė

Easton, Pa.

Įsigykite kalendorių

Laisvės skaitytojams duodu žinoti, jog man prisiuntė **Vilnies Kalendorių,** 1955 metų. Verta visiems įsigyti Jame sužymėta visos šventės, krikščioniškos ir tautiškos. Ir yra daugybė visų kitų įvairybių ir informacijų, kurios labai gerai visiems turėti po ranka. Aš linkiu visiems įsigyti. O jeigu kam nepatinka, grąžinkite atgal, aš su mielu noru grąžinsiu pinigus. Kaina tik 50 centų.

L. Tilwick,
34 N. 7th St.,
Easton, Pa.

Jei Tamsta dar neprenumeruoji dienraštį Laisvę, tai tuojau užsisakykite. Jis kasdieną atneš jums į namus svarbiausias žinias iš viso pasaulio.

Xmas Message from Quadruplets

The five-year old Collins quadruplets, Barbara and Linda, Edward and Andrew, pair up to wish all Americans a Merry Christmas and urge them to buy U. S. Savings Bonds as holiday gifts. The quadruplets have been receiving Bonds as Christmas gifts for their future financial security from their parents, Mr. and Mrs. Charles Collins of Riverdale, N. Y.

Žinios iš Lietuvos

SODINA MIŠKĄ

NEMENČINĖ. — Neseniai Nemenčinės miškų ūkio Pabradės girininkijos darbininkai pradėjo rudeninį miško sodinimą. Per pirmąsias dvi dienas apsodinta pušų vienamečiais daigais, išaugintais girininkijoje, daugiau kaip 5 hektarų plotas. Šį rudenį bus pasodinta iš viso 30 hektarų miško. Be to, čia numatoma užveisti 0.5 ha naujo medelyno, kur bus auginami vaismedžiai. Obelaitės, kriaušaitės ir kiti medeliai bus auginami kolūkiams, tarybiniams ūkiams, girininkijoms.

Daug dėmesio miškų ūkis skiria ąžuolynų atkūrimui. Surinkta daugiau kaip 1.5 tonos gilių, parinktos vietos, tinkamos ąžuolams auginti.

G. Isokas

—:—

SĖKMINGA ŽŪKLĖ

KLAIPĖDA. — Įveikdamas rudens audrų sukeliamus sunkumus, Lietuvos žvejybos laivynas sėkmingai žvejoja Atlante. Išsivysčiusio socialistinio lenktyniavimo dėka Lietuvos flotilija iki rugsėjo 23 d. įvykdė mėnesio planą. Ypač gerai padirbėjo vidutinio žvejybos tralerio 4188 (kapitonas Kriučkovas) įgula, įvykdžiusi silkių sugavimo mėnesinį planą 220 procentų.

V. Mickevičius

—:—

KYLA DARBO NAŠUMAS

RADVILIŠKIS.—Stiklo fabriko darbininkai kovodami už metinio plano įvykdymą pirma laiko, pasiekė žymius laimėjimus. Per 9 šių metų mėnesius fabrikas pagamino 200 tonų silikatinio luito viršum plano. Ritmingai dirbama ir spalio mėnesį. Dieninis grafikas nuolat viršijamas.

Gerus rezultatus socialistiniame lenktyniavime pasiekė stiklo masės paruošėjai Miselis ir Novikas, kurie kasdien įvykdo daugiau kaip pusantros normos. Našiai dirba ir stiklo virėjas Dumskas, gaminąs tik aukštos kokybės produkciją ir viršijąs dienos išdirbį 40 procentų.

Įmonėje mechanizuojami darbo procesai. Neseniai paleistas į darbą smėlio masei padavinėti elevatorius, kuris išlaisvino kitiems darbams 8 darbininkus. Stiklo luito pakrovimui į vagonus pastatytas galingas pakrovimo telferis

V. Aleksiejėvas

Nebeatgausiąs sąmonės

Chicagietis John Brookhause randasi be sąmonės ligoninėje jau devyni mėnesiai. Daktarai mano, kad jis daugiau nebeatgaus sąmonės.

Jis neteko sąmonės, kai buvo plėšikų užpultas ir žiauriai sumuštas.

Norintieji pirkti biznį, namą ar ūkį, pajieškokite progų per Laisvę. Tikrai gausite daug pasiūlymų.

Worcester, Mass.

Aido Choras Rengia Užbaigimą Metų Prieš Kalėdas

Pabaigai metų artinantis visi stengiasi pažvelgti atgal, patikrinti kiek suspėta nuveikti taip skubiai prabėgusiu metų laikotarpiu. Galvoja ar nesueikvotas, ar vertingai sunaudotas brangus jau negrįžtantis laikas. O kad nepraleisti tuščiai jau mažą likusio laiko, tai Aido Choras rengia bendram užbaigimui metų BALIŲ. Įvyks sekmadienį, gruodžio (Dec.) 19 d., Lietuvių Salėje, 2 Endicott St.

Aido Choras pateiks dainų programą, vadovybėje Jono Dirvelio Kviečiame ir prašome Worcesterio ir apylinkės meno mylėtojus skaitlingai dalyvauti šiame aidiečių rengiamame baliuje. Pradžia 5 val. po piet. (242-244)

Montello, Mass.

Draugiškas vakaras, pasikalbėjimas Laisvės vajaus reikalais, raportas iš A. T. G. Konferencijos ir pa skaita apie sveikatą. Prelegentas Dr. J. F. Borisas. Įvyks šeštadienį gruodžio (Dec.) 18 d., Tautiško Namo žemutinėje salėje. Pradžia 7 val. vakare. Rengia L.L.D. 6-ta kuopa.

Geo. Shimaitis
(241-244)

HARTFORD, CONN.

UŽKVIETIMAS Į SVEČIUS PAS KLUBIETES

Moterų kliubas rengia bankietą Gruodžio 19, sekmadienį. Vakarienė bus 5 valandą vakare, Lietuvių Bendrovės name, 157 Hungerford St., Hartford. Kievienais mettai moterų kliubas surengia prieš-kalėdines šventes bankietą kaip ir kūčias, ir tas parengimas nėra del pelno o tik švenčių pasivaišinimas. Kliubietėms įžanga dykai, o svečiams tik $1.00. Visi Laisvės skaitytojai kviečiami dalyvauti ir, taipgi kliubietės bei pažįstami ir draugai.

Rengimo Komisija

Antano Metelionio Knyga
"Apie Dievus ir Žmones"

Smagu, kad Metelionio knygos prenumeratų rinkimas eina gana gerai. Tačiau jau laikas suskubti ir baigti tą darbą. Norime baigti prenumeratų rinkimą su naujais metais. Iki sausio 10 dienos visų knygą užsisakiusiųjų vardai turi būti priduoti spaustuvei. Taigi, gruodžio mėnesiu reikia skubiai rinkti prenumeratas ir baigti rinkimą paskirtu laiku.

Kurių dar niekas nepakalbino užsiprenumeruoti tą knygą, tie užsisakykite patys. Prenumeratas siųskite Autoriui arba Laisvės įstaigai.

Knyga galėtų būti gatava pradžioje vasario mėnesio, jei suskubtume prenumeratų rinkimu. Tą darbą žymiai gali pagreitinti asmenys patys užsisakydami knygą. Kaina tik $1.00. Be atidėliojimo prisiųskite doleruką ir savo vardą ir antrašą.

New Yorko ir Apielinkės Žinios

LDS 13 kp. bankietas gražiai praėjo

Pereitą šeštadienį įvykęs LDS 13 kuopos bankietas buvo sekmingas. Nemažai kp. narių ir pašaliečių susirinko į Liberty Auditorijos restauranta, kur kuopos valdyba juos maloniai pasitiko ir puikiai pavaišino.

Už dviejų dolerių įžangą buvo skanių ir įvairių valgių paruošta. Daugelis pasivaišinę priminė, kad tokia vakarienė yra verta daugiau kaip trijų dolerių.

Bankietą suruošė kuopos valdyba. Pirm. M. Yakštienė, protokolų sekr. M. Misevičienė ir iždininkė Vinikaitienė sunkiai dirbo prie valgių priruošimo. Bet ir skanius valgius jos pagamino. Fin. sekr. K. Jankaitis, su kitų pagalba, rūpinosi, kad stalai būtų tinkamai paruošti ir svečiai gražiai priimti ir pasotinti. Vinikaitis su savo automobiliu suvežė bankietui reikmenis. Žodžiu, visi gražiai kooperavo. Tai dabar galime pasidžiaugti geromis pasekmėmis.

Programa buvo visai trumpa. Bankieto pirmininkas K Jankaitis pakvietė LDS sekr. Siurbą ir K. Petrikienę pakalbėti. Siurba kvietė visus darbuotis, kad daugiau naujų narių įrašyti.

Dabar kuopa ruošiasi prie kito parengimo. Tai bus visai skirtingas parengimas. Sausio 16 d. Dr. J. F. Borisas atvyks iš Bostono ir duos lekciją sveikatos klausimu. Svarbu jis mums bus isgirsti ir iš jo nemažai pasimokinti, kaip sveikatą užlaikyti

LDS 13 kp. Narys

Brooklyn, N. Y.

Iš L.D.S. 46 kp. susirinkimo

Trečiadienio vakare, gruodžio 8 d., Kultūriniame Centre įvyko kuopos priešmetinis susirinkimas. Protokolas ir kp. komiteto raportas priimta be diskusijų. Iš kuopos kom. raporto pasirodo, kad kuopoje viskas tvarkoje. Ligonių nėra, nors kai kurie nariai nusiskundžia tūlais negalavimais, bet kol kas laikosi ant kojų. Kuopos iždė randasi arti šimtas dolerių.

Buvo pakeltas klausimas, kad ir mūsų kuopa kuomi nors stengtųsi paminėti L.D.S. 25-metinę sukaktį sekančiais metais. Visi sutiko, kad surengti ką nors kuopos vardu arba susidėjus su kita kaimynine L.D.S. kuopa Bet kadangi pasiūlymų buvo ne keletas, tai tas reikalas palikta sekančiame susirinkime galutiną tarimą padaryti.

Kuopos komitetas ir sekantiem metam pasiliko tas pats.

Pabaigus susirinkimą, turėta vaišės. Onutė atsinešė farmerską sūrį, kai kurie draugai turėjo gėrimo ir karštos arbatėlės. Susirinkimas užsibaigė labai jaukioje nuotaikoje.

Koresp.

Moterų atydai

Svarbus priešmetinis Moterų Klubo susirinkimas įvyks šio ketvirtadienio vakarą, gruodžio 16-tą, Liberty Auditorijos patalpose. Prašome visas nares dalyvauti, nes nuo sėkmingo paskutinio šiais metais susiėjimo, daug priklausys mūsų pasisekimai sekamais metais.

Valdyba

Gruodžio 15-ji paskelbta kaip "saugios važiuotės" diena. Tikslas: įspėti vairuotojus būti atsargesniais, nes gruodžio mėnesį įvyksta daugiausia nelaimių.

SVEIKINIMAS IR LINKĖJIMAI

Sezono Švenčių proga sveikiname "Laisvės" redakciją, administraciją ir visą jos personalą. Taipgi sveikiname visus draugus, drauges ir visus pažįstamus linkėdami sulaukti Laimingų Naujų Metų mūsų kovoje už taiką ir gerovę tarp pasaulio tautų.

Jos. ir Elz. Bekampis
147 — 13th St.,
Avalon, N. J.

Laivakroviai ragina panaujinti derybas

Laivakrovių algoms komitetas susirinko persvarstyti laivakrovių reikalus ir pasiūlyti laivakrovių firmoms panaujinti derybas. Nors buvo manyta, kad neseniai susiderėtas sąlygas laivakroviai priims, tačiau užbaigus balsavimą pasirodė, kad dauguma balsavusių tas salygas atmetė.

Už atmetimą balsavo 6,199, už priėmimą 4,590. Atmetė vyriausia dėl to, kad prie 17 centų priedo (bendrai algoms ir fondams) buvo prijungtas pažadas nestreikuoti. Eiliniai sako, jog to negalima pažadėti, nes tuo pasinaudodamos kompanijos gali pridaryti darbininkams visokiausių skerspainių ir sunkumų. Jie sako, jog darbininkai negali atsisakyti vienintėlio savo ginklo, kuriuo yra streikas.

Plėšikai apsigavo

Einantį iš savo supermarketo biznierių New Yorko priemiestyje pasitiko pora vyrų. Ištraukė iš rankų jo neštą pakelį ir pabėgo. Biznierius grįžo namo linksmai kvatodamas. Tame pakelyje jis nešęs namo dvi kvortas šaltainės.

Dauguma pasisako už priėmimą sutarties

New Yorkę laikraščių išsiuntinėtojai priėmė samdytojų pasiūlytą priedą. Bendra priedo suma yra po $5.80 per savaitę (algoms ir fondams), taipgi aštuntasis šventadienis su alga.

Tūlos kitos laikraščių darbininkų unijos jau buvo pirmiau nutarusios sąlygas priimti. Kai kurios dar balsuos. Laikraštininkai tebėra pasidalinę į daugelį amatinių unijų Tačiau derybas jie vykdė bendrai, o priėmimą sutarties nariai balsuoja savo amatinėse grupėse.

Harlemo gyventojai reikalauja apsaugos nuo gaisrų

Harleme įvyko nepaprasta konferencija baptistų bažnyčios patalpose. Ji išrinko atstovingą delegaciją lankytis New Yorko City Hall. Vizitas turėjo įvykti gruodžio 13-tą.

Delegacijos vyriausias tikslas buvo reikalauti tuojau gerint sąlygas, kad nebepasikartotų gyvybei ir sveikatai pavojingi gaisrai. Konferencijoje skaitmenimis buvo parodyta, jog tie gaisrai kas metai tūkstančius žmonių palieka benamiais ir sunaikina paskutinį jų drabužį.

Kongresmanas Adam Clayton Powell, kurio bažnyčioje įvyko konferencija, patsai vadovavo sušaukimui konferencijos, pasiūlė delegacijos siuntimą ir pats sutiko delegacijai vadovauti. Konferencijoje dalyvavo virš 500 asmenų, atstovaujančių 93 tos miesto srities organizacijas.

15 metų kalėjimo už bandymą apiplėšti

Trys jauni brooklyniečiai nuteisti kalėti po 15 metų už bandymą apiplėšti banką, kuriame jie negavo nė sudilusio nikelio. Spalio 7-tą juos suėmė tame bandyme. Nuteistieji yra: Joseph Ritter, gyvenęs 1396 Remsen Ave.; Salvatore DiBella, 918 E. 82nd St., ir Joseph Polese, 938 E. 89th St.

Merle Oberon ir Jose Ferrer pirminěse rolėse filmo "Deep In My Heart." Gruodžio 9-tą pradėjo rodyti Radio City Music Hall.

Suėmė subway plėšiką

Brooklyne tapo areštuotas newyorkietis Isaac Williams, 58 m. Policija sako, kad jis vėlai naktį užvažiuodamas beveik tuščiame traukinyje apiplėšė 77 metų senuką. Tačiau traukinio prižiūrovas apiplėšimą pastebejo. Jis traukinį sulaikė Van Siclen stotyje uždarės iki atvyko policija ir plėšiką suėmė.

Brooklyne Irene Slavata susirūpino kai jos vyras neparėjo iš naktinio darbo kepykloje. Su policijos pagalba ji atrado šapoje saviškį ir kitus 3 vyrus surištus. Vienas plėšikų tapo suimtas, kitas ištrūko be jokio grobio.

Jei jūs norite parduoti namą ar biznį, paskelbkite Laisvėje, parduosite greit. Už paskelbimą kaina žema.

Gengsteriai prisitaikė nudėti savo auką

Brooklynietis Michael Russo, 35 metų, tapo atrastas be sąmonės ant šaligatvio priešais 207 Bay 44st St., Bath Beach. Jis mirė Coney Island ligoninėje neatgavęs sąmonės.

Užpuolimas ant Russo buvo jau antrasis toks. Jis pernai tuo pat laiku buvo išvežtas prie Kalvarijos kapinių, įsakytas bėgti ir apšaudytas. Keturi šūviai jin pataikė, tačiau tuomet Russo pasveiko, už apie mėnesio išėjo iš ligoninės.

Russo tuomet sakė, jog tai padarė "mano geri draugai." Tais geraisiais jis buvo įvardinęs Philip Rastelli, 36 m., gyvenusį 59-39th St., Maspethe, ir Ralph Santora, 29 m., 439 Graham Ave., Brooklyne. Prieš juos abu buvo išleisti kaltinimai, bet iki šio laiko jie tebėra nesuimti.

Patsai Russo yra buvęs teistas ir baustas už nelegaliai turėjimą šautuvų ir už vagystę. Jis buvo išleistas iš kalėjimo ir laikomas po kalėjimų administracijos priežiūra, kuri dar nebuvo išsibaigusi. Liko žmona ir 6 mažamečiai vaikai. Russo gyveno 21 Richardson St., Brooklyne.

Wagneris sako, kad miestas progresuoja

Kalbėdamas televizijos programoje iš stoties WABD majoras Wagner sakė, jog jis, kaip kad ir kiti pirm jo buvusieji, neišgali visus miesto blogumus prašalinti. Tačiau yra bandoma ir jau šio to atsiekta.

Tarpe atsiekimų jis minėjo paskyrimą šimto milijonų dolerių apšvietos reikalams; pasiuntimą daugelio policistų iš raštinių į sargybines pareigas; suvienodinimą trafiko taisyklių.

Rendauninkai kovos prieš iškontroliavimą rendų bile kur

Manhattan Rendauninkų Tarybos atsisako priimti rendų iškontrolavimą upstate ar bile kur šioje valstijoje. Sako, jog valdinės komisijos pasiūlymas iškontroliuoti rendas už didmiesčio ribų dabartiniame namų trūkume sudarys sunkumų ne vien tiktai tų sričių gyventojams. Tie sunkumai pasieks ir miestą.

Valdžia žada pakeisti pirmiau buvusius diskusuojamus planus naujoms statyboms. Iš dviejų dešimtų planuotų, atmetamos 5 sekcijos. Atmetamosios vietos randasi po vieną Bedford-Stuyvesant, Red Hook ir Williamburge, o dvi So. Brooklyno srityje.

VINCAS SODAITIS

PETRAS KAPICKAS

Užlaiko Puikiai Įrengtą

BAR & GRILL

32 Ten Eyck St. Brooklyn, N. Y.

Telephone: EVergreen 4-8174

V. Kazlauskas buvo operuotas

Vincas Kazlauskas praėjusią savaitę apsižiūrėjo, kad jį užklupusi nesveikata reikalinga skubaus dėmesio. Pasitarime su gydytojais gavo paraginimą nedelsiant pasiduoti operacijai. Tą jis ir padarė, buvo operuotas gruodžio 9-tą.

Linkime jam nugalėti ligą ir greit sustiprėti.

Kazlauskas yra veiklus aidietis ir dalyvauja daug kur kitur. Jis ir jo žmona Ona visuomet ateina linksmūs, nedejuodami savomis bėdomis, tad niekas nei neįsivaizdavome, kad jis galėtų rastis taip arti peilio. Šiuos žodžius rašant jis tebebuvo Kew Gardens ligoninėje. Nepavyko sužinoti, kada sugrįš, nors tikėjosi greit išeiti. Jam galima parašyti jo biznio adresu: V. Kazel, 72-03 Austin St., Forest Hills, L. I., N. Y.

Minėjo gimtadienį

Aną dieną susitikau Aleksandrą Veličką. Jis visuomet linksmas: žmogus sutapęs su žmonėmis, su daina ir veikimu Lietuvių Amerikos Piliečių Klube ir ne kartą pasitarnavęs kitur, taipgi ilgai dainavęs Aido Chore. Vienok šį kartą jis dar linksmesnis. Pradėjau klausinėti. Prisipažino:

—Džiaugiuosi savo 60-tuoju gimtadieniu, kurį minėjome sykiu su sūnumi Justinu. Padėkų dieną jam suėjo 30 metų.

Linkėtina abiem daug laimės ir dar daug bendrų, linksmų gimtadienių.

Rep.

Policija ieško 2 jaunų vyrų, kurie prisimetę marininkais įsiprašo pas motoristus pavėžinti, apiplėšia ir palieka juos uždarytus jų pačių auto dėžėje.

Šiomis dienomis iš darbo Central stotyje pasitraukė Jacob Bachtold, 77 m. Jis lig šiol ten prižiūrėjo apie 1,000 laikrodžių ir kitų laiko įrankių.

Majoras Wagneris sako, jog tūli jo komisionieriai ir pavaduotojai grąsina apleisti tarnybą, jeigu jiems nepridės algos.

Jauną porą suėmė kaip plėšikus

Frank ir Margaret Huerta, 21 ir 20 metų, tėvai vieno kūdikio ir laukiamo antrojo, tapo areštuoti kaip plėšikai. Juos suėmė gasolinos stoties darbininko Joseph Šukaitis kaltinimu, kad Huerta stoties raštinėje smogė jį plaktuku ir atėmė $102. Šukaitis spėjo užsirašyti jų auto numerį su tuo policija atsekė į Huertų namus Baldwin, L. I.

Moteris verkdama prisiegavo, kad jinai apie apiplėšimą nieko nežinojo. Juos abu sulaikė kalėjime iki tardymo.

Tėvas pašovė sūnų

Bronxietis Daniel Smith, 48 metų, pavojingai pašovė savo sūnų William, 19 metų.

Policija sako, jog Smithas, namo prižiūrovas, 3 vaikų tėvas, dažnai su sūnumi apsibardavo. Šį kartą tėvas norėjo, kad sūnus nueitų atlankyti savo senutę, motinos motiną. Sūnus pasisakė, kad jis turi eiti kitur. Supykęs, tėvas išėjo įsigerti. Įsigėrusio pyktis dar daugiau įkaito. Parėjęs naktį apie 3 val., laukė dar vėliau pareinančio sūnaus. Kai tas parėjo, tėvas paskambino savo žmonai, naktį dirbančiai telefonistei, kad jis eis sūnų šauti ir pašovė. Tėvas sako, jog jis norėjęs tik pagązdinti. Sūnus sako, kad tėvas į jį taikė.

New Yorke, 35 E. 39th St., atidarytas memorialas 82-ms spaudos reporteriams, kurie mirė pareigose užjuriuose.

Brooklynietis John Callahan karo veteranas, neteko abiejų kojų nukritęs ar nušokęs po traukiniu Utica mieste. Jis buvo ką tik paleistas iš senatorijos džiovininkams.

SKELBĖJAMS

Būti kokiame nors biznyje ir nesiskelbti — tai tas pats, kaip mirksėti gražiai merginai tamsoje. Tu pats žinai, ką darai, bet niekas kitas to nežino . . . Nori apie savo biznį žmonėms pranešti, — pasiskelbk ir nuolat skelbkis Laisvėje!

Majoras sutiko tartis su tėvais skiriant mokyklų viršininkus

New Yorko miesto majoras Robert F. Wagner sutiko su tėvų ir mokytojų organizacijomis pirm skyrimo naujų pareigūnų į miestinę Švietimo Tarybą. Toje taryboje dvi vietos bus liuosos nuo sausio 1-mos.

Majoras tokį supratimą paliko kalbėdamas United Parent Associations metinėje konferencijoje viešbutyje Waldorf-Astoria gruodžio 11-tą. Jis tai pasakė išklausęs pirm jo kalbėjusios Mrs. Lillian H. Ashe nusiskundimus dėl blogumų mūsų mokyklų sistemoje. Jinai sugestavo, kad į švietimo prižiūrovus asmenys "būtų skiriami bešališkai, neatsižvelgiant į politiką, tiktai į asmens tinkamumą." Ji sakė, jog Švietimo Taryba turėtų būti nepartinė ir nepolitinė.

Aido Choras

Pamokos įvyksta kas penktadienio vakarą, Liberty Auditorijos muzikos kambaryje. Pradžia 8 val., baigiasi 10. Visi choristai prašomi atvykti. Dar laukiame ir naujų.

Aido Choro valdyba

New Yorkas.— 2,474 kareiviai, kurie iki neseniai turėjo savo bazes Trieste, sugrįžo namo. Tai 351 pulko ir kelių mažesnių junginių kareiviai. Tie kariai apleido Triestą, kuomet miestas buvo perduotas Italijai.

Roma. — Popiežius laipsniškai vėl gerėja.

Medus Sveikatai

Medus yra labai naudingas sveikatai. Laisvės įstaiga gali jus aprūpinti medum.
Kaina: Kvorta $1.25
Pusgalionis $2.50

HEATHCOTE EMPLOYMENT AGENCY
6 Palmer Ave., Scarsdale, N. Y.
SC. 3-6160 — SC. 3-3033
Greit reikalinga — Porų — $400.
Namų ruošos darbininkų—$50 ir aukščiau. Biznio įstaigos. Matykite mus pirma.
(236-245)

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Gerai Patyręs Barberis

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark, 5, N. J.
MArket 2-5172

Brooklyn--Richmond Hill Parengimų Kalendorius

Penktadienį, Gruodžio-Dec. 24
Kūčių Vakaras su Programa

Penktadienį Gruodžio - Dec. 31
Laukimas Naujų Metų

Sekmadienį, Sausio-Jan. 9
Vaidinimas—"Prašvilpta Laimė"

Sekmadienį, Sausio-Jan. 16
D-ro J. F. Boriso lekcija, 3 P. M.

Sekmadienį, Sausio-Jan. 23
Aido Choro Koncertas

Sekmadienį, Vasario-Feb. 6
Laisvės Dalininkų Suvažiavimas ir Banketas

Visi aukščiau suminėti parengimai bus
LIBERTY AUDITORIUM
110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.